

Sevgisi Vətən, amalı Zəfər olanlar

Onlar müəllim idi. Biri 23 il çalışmışdır məktəbdə, o birisi müəllimlik karyerasının hələ başındaydı. Ancaq ikisi də vətəni bütöv görmək istədi. Özünün şəhid olması bahasına başa gəlsə belə, hər biri Qarabağ Azərbaycanı olduğunu görmək istəməyənlərə göstərməyə qərarlıydı. Torpağı qanıyla yuyub canıyla bəslədilər. Bu böyük amalı 2783 şəhidindən biri Etiram Hüseynli, o birisi isə Tural Rəhimov oldu.

Hələ 3 yaşında olan Həsənin atasının 23 il müəllim işləyəndən sonra döyüşçü kimi şəhid olmaq da varmış nəşibində. Hərbi təlimlərdə yetişmiş, iliyinə qədər döyüşçü olan həmvətənləri ilə çiyin-çiyinə döyüşərək şəhid oldu. Onun yoxluğunu hər kəs öz itkisi sayır – dostu, iş yoldaşı, anası, həyat yoldaşı. Taniyan hər kəs “Etiram məndən getdi”, – deyir. Əslində hər şəhidi kimi o da Vətəndən getdi – Lənkəran şəhərindəki S.Kazımbəyov adına 6 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Etiram Hüseynli.

Arzusu şəhidlik olan müəllim

Etiram müəllimin şəhid olduğu döyüş şəraiti ilə bağlı bildikləri isə budur: “Qubadlıya döyüşə gedəndə artilleriya atəşinə tutulublar. Yanında olan, ancaq sağ qalan əsgər yoldaşı dedi ki, kəlməyi-şəhadət deyib, bitirən kimi olduqları maşın vurulub”.

Əslində, o an deyil, bir neçə gün əvvəldən Etiram müəllim evinə qayıdacağı bilib və dostu Cabir müəllimə zəng edib: “Evi təmir olunurdu. İş yarımcı qalmışdı. Zəng edib mənə dedi ki, 4 günə gəlirəm, hazırlıq görür. Evin təmirini tamamlamağı tapşırı. Dedi ki, kimi də oldu, 4 günə gətirdilər onu”.

Oğlu şəhid olan ANA: “Allah dualarımı eşitdi”

Anası Ümbülbanu Hüseynova üçün də Etiram müəllimin yeri xüsusi olub: “Oğlum yox, arxa-da-

bilirsən nə istədim?”, Soruşdum nə istədin deyər. Dedi ki, mənə şəhidlik nəşibini istədim”.

Ehtiram müəllimin öz guşəsi olacaq

Lənkəran şəhərindəki S.Kazımbəyov adına 6 nömrəli tam orta məktəbdə muzey, həmin muzeydə Etiram Hüseynlinin adına xüsusi guşə olacaq. Bu barədə məktəbin direktoru Akif Xəlqov deyib. Onun sözlərinə görə, Vətən müharibəsi başlayana qədər məktəbdə gənclərin çağırışa qədərki hərbi hazırlıq müəllimi Etiram Hüseynlinin qarşısında bu, onların borcu, minnətdarlığıdır. Bununla onlar cəsarətli bir insan kimi tanıdıqları Etiram Hüseynlinin məktəb üçün etdiklərinin heç vaxt unudulmayacağını göstərmək istəyirlər: “Məktəbimizə daim birinciliklər

Şəhidlik zirvəsinə yüksələn müəllimlər

Şəhid müəllimimiz – Cəlilabad rayonunun Fərzili kənd ümumi orta məktəbin müəllimi Tural Rəhimov. Cəlilabad rayonunun Söyüdlü kəndində doğulub, Muğan kəndində məktəbə gedib, Fərzili kəndində müəllim işləyib. Ancaq uşaqlıqdan müəllimliyə yox, hərbi sənətinə marağı olub. Böyüdükcə, hərbi həkim olmaq istəyib. Ancaq yolu ATU-ya düşməyib, LDU-dan keçib. Lənkəran Dövlət Universitetində kimya müəllimliyi ixtisasına yiyələnib.

Ali təhsilli olduğu üçün bir il həqiqi hərbi xidmət keçməli idi. Ancaq o, qısamüddətli kurs keçərək leytenant rütbəsi alır və zabıt

Hərbçi müəllim

masına imkan verməyim. “Qızım dayaq ol”, – dedi. 21-dən 22-nə keçən gecə şəhid oldu”.

“Mən zabıtəm, qabaqda getməliydim”

Hər kəsin təhsilli, əksəriyyətinin riyaziyyatçı olduğu bir ailədə böyümüşdü Tural müəllim. Aldığı təhsil və tərbiyə ona vətəni sevməyi öyrətmışdi. Vətən sevgisi tarixə olan marağına təsir etmişdi. Kimya müəllimi tarix ədalətsizliyə biganə qala bilmirdi: “Həmişə qoyurdum xəritəni qarşısına torpaqlarımız üzərində başqaları dövlət qurublar deyirdi. Xocalıdan olan bir dostu var. Həmişə ona təsəlli verib, səni öz torpaqlarına qaytaracağıq, deyirdi. Ən böyük arzusu vətəninin bütövlüyü idi”.

Vətən müharibəsi başlayana qədər T.Rəhimov səbr edib. Sakitliyini pozmadan dövlətin əks-hücumla bağlı qərarını gözləyib və

ikimiz də. Turalın qızı Qəmər də həmin məktəbdə oxuyacaq. Həmin məktəbin Turalın adını daşmasını arzulayıq. Məktəbimiz bu yaxınlarda istifadəyə verilib. Müasir modul tipli məktəblərdən biridir. Məktəb Turalın adını daşısa, qızı üçün də mənəvi dəstək olar. Qarabağın istəyi yerinə yetmiş olar. Qızı atası ilə qürur duyur, özünü atasız hiss etməz”.

“Yüksəliş” müsabiqəsinə qatıldı, yüksəldi!

Fərzili kənd ümumi orta məktəbin direktoru Fuad Bəhrəmov deyir ki, məktəblilər arasında vətənpərvərlik hissəsinin formalaşdırılmasında T.Rəhimovun müstəsna rolu oldu: “Tural müəllim məktəbimizə aprel döyüşlərindən sonra gəlmişdi. Şagirdlərə aprel döyüşləri başlayanda Ordumuzda müşahidə olunan döyüş əzmindən danı-

Zəng edib mənə dedi ki...

Dostu Cabir Məmmədov S.Kazımbəyov adına 6 nömrəli tam orta məktəbdə işə ondan sonra başlayıb: “Etiram bu məktəbdə mənəndən əvvəl işləyirdi. Burada yaşadığım 26 ildə yeganə dostum oldu. Ailəvi gediş-gəlişim olan yeganə şəxs idi. Qardaş idi mənə. Ayağım mənə nə vaxt bura gətirirdi, özüm də bilmirdim. Bir də onu gördüm ki, özüməndən asılı olmadan çoxdan Etiramı tapıb ona qoşulmuşam”.

Hər kəs kimi Etiram müəllimin də çoxlu arzuları, planları olub. Dostunun böyük arzularından danışan Cabir müəllim deyir ki, o, 2 əsas arzusuna son bir ilin içində çatıb: “Ötən il Kərbəlaya getmişdi. Oktyabrın 24-də etdiyi bu ziyarət onun ən böyük arzularından biri idi. İkinci ən böyük arzusuna da bu il oktyabrın 24-də çatdı. Şəhid olaraq. Bu arzu ilə aprel döyüşlərində də cəbhəyə getmək üçün müraciət etmişdi. Bu dəfə bu arzusuna çatdı”.

yağımı, sirdaşımı itirmişəm. Bir oğlum var ondan sonra, ancaq onun yeri ayrı idi. Etiramın itkisinə dözü-rəm, çünki bir təsəllim var. Tək təsəllim balamın şəhidlik zirvəsinə yüksəlməsidir. Bilirəm ki, onun məqamı yüksəkdir. Döyüşdə olduğu günlərdə hey dua edirdim ki, birçə əsir düşməsin. “Mərddi, qürurludu, balam əsirliyə dözməz”, – deyirdim dua edəndə. Allah dualarını eşitdi”.

Anası Etiram müəllimin başqa bir arzusundan da danışdı: “Arzusu ydu, Şuşaya bayraq sancacaqdı. Sentyabrın 21-də getdi. Ehtiyatda olan zabıt idi. Mənə müharibəyə getdiyini deməsi ilə getməsi 2 saat çəkdi. O gündən dəniz kimi ləpə döyüdü ürəyim. Bir də ayın 24-nə kimi özümə yer tapa bilmədim. Balam ölümündən sonra da mənə incitmədi. Xəbəri çıxandan 2 saat sonra gətirdilər. Bala tabutu gözləmək analar üçün çox ağırdı, o da bildirdi bunu yəqin. Balam mənə heç gözlətmədi. Xəbəri çıxan kimi gəldi. Ötən il Kərbəlaya getmişdi. Gələndə dedi ki, “ana, imamdan

qazandıran müəllim idi. Hərbi oyunlarda bizim məktəb məhz Etiram müəllim sayəsində respublika və rayon üzrə birinciliklər əldə etmişdi. O, şagirdlərə elə ruh verirdi ki, sanki onlar əsl əsgər idilər. Qeyd edim ki, məktəbimizə, Etiram müəllimin yetirmələri olan iki məzunumuz da şəhid olub”.

E.Hüseynli, sadəcə birinciliklər qazandıran yox, həm də məktəbdə vətənpərvərliyin təbliğini ən yaxşı şəkildə quran müəllimlərdən olub: “Hər il son zəng təbirlərimizdə 3 hərbi geyimli şagirdimiz bayrağı meydana gətirirdi. Bayrağımızın önəyə çevrilən bu təntənəli gəlişi hər birimizin qəlbinə qürurla doldurardı. Şagirdlərimizin, müəllimlərimizin, valideynlərinin təbirlərimizdə həvəslə izlədiyi səhnə olurdu bu gəliş. Ehtiramın bayraq seyrini səsləndirən səsi isə qulağımdan getmir”.

A.Xəlqovun sözlərinə görə, məktəbdə yaradacaqları hərbi vətənpərvərlik muzeyi sevilən müəllimlərinin adı ilə anılacaq.

olaraq xidmət keçir. Bu səbəbdən hərbi xidməti 2 il çəkər. 2016-cı ilin aprel döyüşləri başlayanda Tural Rəhimovun hərbi xidməti davam edirdi.

“Hərbi xidmətdə olarkən 10 günlük məzuniyyətə gəlmişdi. Evdə oturub çörək yeyirdik. Birdən zəng gəldi. Telefonda ona döyüşlər başladığını, qayıtmasını söylədilər. Əlini qılağına aparıb “baş üstə”, – dedi və dərhal qalxdı. Xəyalqırılığını yaşadığını, döyüşə girə bilmədiyini üçün necə rühdən düşdüyünü in-dənə xatırlayır. Bəhrəz Rəhimovun sözlərinə görə, hərbi xidmətdən ehtiyata buraxıldıqdan sonra rayona qayıdaraq müəllimlərin iş qəbulu üzrə müsabiqəyə qatılıb və 2016-cı ilin sentyabrından ixtisası üzrə Fərzili kənd ümumi orta məktəbində dərslər deməyə başlayıb. Ötən il isə ailə qurub. T.Rəhimov bir qız atası idi. 5 aylıq qızı Qumru T.Rəhimovun qardaşına və vətəninə yeganə əmanətidir: “Oktyabrın 20-də evə zəng vurdu. Hamıyla danışdı, hamıyla halallaşdı. Qızını mənə tapşırı. Dedi onu qürurlu böyütdüm. Mənəvi dayaq olum. Sixil-

vaxtı çatanda o da Səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış üzrə dövlət xidmətinə müraciət edərək Orduya könüllü qatılmaq istəyini bildirdi: “Sentyabrın 27-də Muğan kəndinə şəhid gəldi. İki qardaş gedib şəhidimizi qarşıladıq. Dəfnə qədər oradan ayrılmadıq. Qayıdanda dedi ki, mən zabıtəm, ondan qabaqda getməliydim. Odu ki, elə həmin gün ikimiz də Səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış üzrə dövlət xidmətinə müraciət etdik. Zabıt olduğu üçün onun müraciəti dərhal qəbul edildi və döyüşlərə qatıldı. Füzuli, Cəbrayıl istiqamətində döyüşlərdə iştirak etdi. Rayonlar geri alındıqca böyük sevincə zəng edib bütövlüyümüzü bərpa edirik, deyirdi”.

“Məktəbimizin Turalın adını daşmasını arzulayırıq”

Tural artıq yoxdur. Ancaq vətən əmanəti bir qızı var. Ailəsinin isə Turalın qızı üçün təsəlli olacaq bir arzusu: “Biz Muğan məktəbinə oxumuşuq. Qonşu kənddə yerləşən həmin məktəbi bitirmişik

sırdı. “Yüksəliş” müsabiqəsi başlayanda ikimiz də həmin müsabiqəyə qatıldığımızı. Yaxşı da nəticə göstərmişdi. Elə yüksəlişə də nail olub şəhidlik zirvəsinə çatdı”.

Məktəb direktoru T.Rəhimov müəllim kimi də bacarıqlı olduğunu deyir: “Məktəbimizə müsabiqədə uğur qazanıb gəlmişdi. Bacarıqlı, qabiliyyətli, savadlı olmaqla yanaşı, zəhmətkeş idi. Hər məsələdə öndə idi. Biz onunla eyni vaxtda gəlmişik bu məktəbə. Mən direktor təyin olduğum il o da müəllim kimi fəaliyyətə başlamışdı. Biz gəldiyimiz il qədər məktəbin, demək olar ki, nəticələni yaxşı deyildi. Yavaş-yavaş məktəbin nailiyyətləri artmağa başladı. Virtual məktəb platforması işə düşəndə hamıdan öndə Tural müəllim vardı. Fəaliyyətinin nəticəsi olaraq adı 22 yaxşı müəllimin siyahısında yer aldı. Hətta “Təşəkkür-namə” belə aldı”.

Görünən odur ki, Tural müəllim Vətən müharibəsinə qatılaraq şəhidlik zirvəsinə yüksəlməyi seçdi. Yeri cənnət, ruhu şadddır!

Ruhiyə DASSALAHLI